

# Retningslinjer

21. september 2026

**Titel:** Retningslinjer for vurderinger af faktisk forvaltningsvirksomhed

**Reference:** Udtalelse fra Folketingets Ombudsmanden og udmeldinger fra UFS om faktisk forvaltningsvirksomhed

**Godkendt:** SAK ADM 17. december 2025

**Ikrafttræden:** 1. januar 2026 – opdateret 21. september 2026

Sagsnr. 26/433

jhv@sdu.dk  
T +4565504471  
M +4524408616

## 1. Formål og anvendelse

Disse retningslinjer skal hjælpe administrative ansatte med at vurdere, om en sag skal behandles som faktisk forvaltningsvirksomhed eller som en afgørelse efter forvaltningsloven.

Eksempler på hjemmelshenvisninger og klagevejledning findes i afsnit 4.2

## 2. Faktisk forvaltningsvirksomhed på SDU

- Faktisk forvaltningsvirksomhed omfatter beslutninger om praktiske handlinger, der påvirker den studerende, men uden at ændre den studerendes retsstilling. F.eks. en eksamensvagt fører tilsyn under eksamen eller eksamensplanlægning.

Det er modsat forvaltningsretlige afgørelser, som er juridiske bindende beslutninger, der fastlægger en studerendes retsstilling, f.eks. afslag eller tilsagn på en dispensationsansøgning. I afsnit 5 angives eksempler på beslutninger truffet i henhold til faktisk forvaltningsvirksomhed.

- Kriterier der taler for faktisk forvaltningsvirksomhed:
  - Hvis henvendelsen ikke vedrører et område reguleret i love eller bekendtgørelser, kan den som udgangspunkt behandles som faktisk forvaltningsvirksomhed.
  - Hvis emnet traditionelt har været behandlet administrativt uden retlige vurderinger, kan faktisk forvaltningsvirksomhed anvendes.
  - Hvis området er reguleret af SDU's interne regler uden ophæng i lov eller bekendtgørelse, kan det som udgangspunkt behandles som faktisk forvaltningsvirksomhed.

## 3. Sager der ikke skal behandles som faktisk forvaltningsvirksomhed, men som afgørelser

- Hvis en sag vedrører, hvad en studerende har eller ikke har ret til, skal den behandles som en afgørelse efter forvaltningsloven (forvaltningsretlig afgørelse)
- Hvis en beslutning har væsentlig betydning for en studerende, skal den behandles som en afgørelse efter forvaltningsloven. Dette indebærer blandt andet, at afgørelsen kan påklages til UFS. I tvivlstilfælde om, hvorvidt en beslutning er af så væsentlig betydning for den studerende, kan Uddannelsesjura kontaktes med henblik på sparring.

#### Kriterier der taler for afgørelse efter forvaltningsloven:

- Hvis beslutningen har store konsekvenser for en studerende, taler det for at der skal udarbejdes en afgørelse
- Hvis sagen vedrører ret til adgang til en ydelse, vil der være tale om en afgørelse.

#### **4. Behandling af sagerne**

##### 4.1 Høring af den studerende ved faktisk forvaltningsvirksomhed

- Der er ikke krav om at partshøre en studerende før en beslutning træffes inden for faktisk forvaltningsvirksomhed, selv hvis beslutningen er til ugunst for den studerende.
- Af hensyn til den studerende anbefales det dog at informere om beslutningen på forhånd, hvis det kan have større konsekvenser for den studerende. Dette er i de tilfælde, hvor man jf. ovenstående afsnit har vurderet, at der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed. Et eksempel er en administrativ ændring af en bestået bedømmelse til en ikke-bestået bedømmelse pga. en fejl. I sådan et tilfælde vil det være hensigtsmæssigt at man informerer den studerende forud for en evt. ændring af registreringen.

##### 4.2 Klageadgang og hjemmelshenvisning

- **Faktisk forvaltningsvirksomhed:**  
Der skal ikke gives klagevejledning ved faktisk forvaltningsvirksomhed, da der ikke er klageadgang til UFS. Hvis en studerende klager over beslutningen, behandles klagen administrativt af fakultets- eller områdeledelsen. Det er derfor relevant, at man på de respektive fakulteter fastlægger en procedure for behandling af sådanne klager.

- **Afgørelse om adgang til en ydelse der er faktisk forvaltning:**  
Hvis afgørelsen giver fuldt medhold, er hjemmelshenvisning ikke nødvendig.

Hvis der gives afslag, skal afgørelsen indeholde henvisning til en overordnet hjemmel om, at det ansøgte vurderes til at være et forhold, der falder ind under faktisk forvaltningsvirksomhed, men at vurdering af om man har ret til adgang til ansøgte forhold, det er en afgørelse.

Eksempel på formulering af hjemmelshenvisning ved afslag på adgang til en ydelse der er faktisk forvaltningsvirksomhed:

- Universitetet har vurderet, at tilmelding til reeksamen er faktisk forvaltningsvirksomhed. Din henvendelse om retten til at tilmelde dig reeksamen via spoc/studenterselvbetjening efter tilmeldingsfristens udløb har dog karakter af afgørelsesvirksomhed. Derfor træffer universitetet en forvaltningsretlig afgørelse om retten til at kunne tilmelde sig reeksamen efter tilmeldingsfristens udløb.
- Universitetet har vurderet, at det ansøgte forhold falder ind under faktisk forvaltningsvirksomhed. Din henvendelse om adgang til forholdet efter fristens udløb behandles som en forvaltningsretlig afgørelse.

Eksempel på formulering af klagevejledning ved afgørelse om adgang til en ydelse der er faktisk forvaltningsvirksomhed

- Du kan klage over denne afgørelse, til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Send din klage senest 2 uger efter modtagelsen af denne afgørelse. Klagen sendes til [uni-klager@sdu.dk](mailto:uni-klager@sdu.dk), hvorefter universitetet udarbejder en udtalelse, som du får mulighed for at kommentere inden for en uge. Herefter sendes din klage, udtalelsen og dine eventuelle kommentarer til Styrelsen. Der henvises til eksamensbekendtgørelsens § 48 /uddannelsesbekendtgørelsens § 76 (anvend mest relevante bekendtgørelse ift. afgørelsens genstand).

## 5. Eksempler på sager, der kan behandles som faktisk forvaltningsvirksomhed (ikke udtømmende)

- Afleveringsmåde
- Adgang til deltagelse i optagelsesprøve efter frist for tilmelding (procesledende beslutning, da selve prøven ikke afslutter optagelsessagen)
- Allokering af lokaler
- Bedømmelse af eksamener og prøver
- Ekstraordinært udbud af en eksamen
- Fastsættelse af frister
- Graceperiode ved tekniske problemer (fx 10 minutter)
- Holdstætning og lodtrækning til klinikplads
- Indretning af lokaler
- Konstatering af sygdom i forbindelse med sygemelding til eksamen
- Online eksamen
- Organisering af eksamenstilsyn
- Planlægning og afvikling af prøver
- Regeltjek af tilmeldinger
- Tilbagekaldelse og annullering af en eksamenskarakter (ikke eksamensklage)
- Udstedelse af eksamensbeviser

## 6. Eksempler på sager, der skal behandles som afgørelser (ikke udtømmende)

- Adgang til at få bedømt en eksamensbesvarelse (ny/revideret udgave) efter afleveringsfristens udløb
- Mulighed for til- og afmelding til fagelementer og prøver efter til- og afmeldingsfristens udløb
- Tilmelding til og deltagelse i omprøve uden deltagelse i ordinær prøve
- Udsættelse af afleveringsfrist (ret til at aflevere på et andet tidspunkt)
- Alle sager hvor det er reguleret i love eller bekendtgørelser, at der skal træffes en afgørelse

## 5. Baggrund

I sommeren 2023 medførte en udtalelse fra Folketingets Ombudsmand, at UFS ændrede holdning. Flere studenter-sager skal nu behandles som afgørelser.

### 5.1 Officielle udmeldinger

UFS har udtalt, at faktisk forvaltningsvirksomhed er beslutninger uden retlig karakter, der ikke hviler på et offentlig-retligt grundlag. Ombudsmanden har bekræftet dette i sin myndighedsguide<sup>1</sup>.

<sup>1</sup> Folketingets Ombudsmanden – Myndighedsguide. Overblik #4 – Afgørelsesbegrebet. <https://www.ombudsmanden.dk/find-viden/myndighedsguiden/generel-forvaltningsret/4-afgoerelsesbegrebet>

I FOB 2023-18<sup>2</sup> (også kendt som Aalborg-sagen) udtalte Ombudsmanden, at adgang til faktisk forvaltningsvirksomhed i sig selv er en afgørelse. I vinteren 2025 fastslog UFS, at en studieleder på SDU ikke kunne beslutte (som faktisk forvaltningsvirksomhed), om en eksamensbesvarelse modtaget efter afleveringsfristens udløb kunne blive bedømt, da dette var en afgørelse efter forvaltningsloven og skulle træffes af studienævnet.

## **6. Gyldighed og Kontakt**

Retningslinjerne gælder for det uddannelsesadministrative område på SDU. Tidligere udsendte retningslinjer er ikke længere gyldige.

Spørgsmål kan rettes til Uddannelsesjura på [uddannelsesjura@sdu.dk](mailto:uddannelsesjura@sdu.dk).

---

<sup>2</sup> FOB 2023-18. <https://www.ombudsmanden.dk/media/52562/pdf.pdf>